

JAUME BARTUMEU
EXCAP DE GOVERN (2009-2011)

El Bisbat d'Urgell en la Constitució d'Andorra

La renovació del papa Francesc ens pot portar canvis

La consagració a la catedral de la Seu d'Urgell del nou bisbe coadjutor de la diòcesi d'Urgell té, no cal dir-ho, un clar vessant de política institucional andorranca.

El bisbe coadjutor ha estat nomenat amb la voluntat vaticana que no hi hagi cap període d'absència no només en la seu episcopal, sinó en l'àmbit constitucional andorrà. És una bona notícia.

Igual que en la transició del bisbe Joan Martí Alanís, quan es va nomenar bisbe coadjutor el nostre actual copríncep, l'arquebisbe Joan-Enric Vives, es deixa la situació ben lligada. És una bona cosa.

L'arribada del bisbe Serrano no es fa, tanmateix, en un moment institucional semblant al de l'arribada del bisbe Vives.

Són moments força diferents tant al Vaticà com a Andorra.

El papa Francesc ha promogut una reforma radical del poder dins l'Església. Tant pel que fa al celibat dels preveres com al debat sobre l'acompanyament del final de la vida, el Papa ha deixat molt marge al debat.

El Papa també va reformar, el febrer del 2022, la Congregació per la Doctrina de la Fe amb el motu proprio, un decret, *Fidem servari* (protegir la fe). Absorbida pel gran nombre de dossiers relatius als abusos sexuals d'eclesiàstics sobre menors, la instrucció dels quals li pertany des del 2021, la Congregació per la Doctrina de la Fe no podia dedicar-se gaire a les qüestions lligades a la Doctrina de l'Església. Per això el Papa va promoure una reorganitza-

ció per "afavorir els estudis [...] sobretot davant les qüestions plantejades pel progrés de les ciències i el desenvolupament de la societat", va dir.

En aquest context, que el nou bisbe i futur copríncep d'Andorra procedeixi de la secretaria d'Estat del Vaticà és, al meu entendre, un senyal ben clar: arriba a la Seu d'Urgell i a

La consciència social empeny vers unes reformes que entren en confrontació de facto amb l'Església

Andorra amb un mandat.

El nou bisbe ha estat treballant, fins al seu nomenament, al cor de l'administració vaticana que, sota l'impuls del papa Francesc, s'ha esmerçat a racionalitzar el govern de la Cúria, especialment en l'àmbit econòmic, i a saclejar la tendència conservadora de l'administració.

El papa Francesc deia el Nadal del 2019: "En la tensió entre un passat gloriós i un futur creatiu i en moviment, hi ha el present on es troben persones a les quals, necessàriament, els cal temps per assolir la maduresa."

Cinc anys després d'aquelles paraules no ens podem limitar a un debat centrat en la despenalització de la interrupció voluntària de l'embaràs, o a l'eventual conflicte de constitucionalitat que aquella despenalització pogués comportar.

En la seva obra *La mente de los justos. Por qué la política i la religión dividen a la gente sensata*, publicat l'any 2012, Jonathan Haidt, psicòleg social nord-americà, explica que les diferències en aquest àmbit no es fonamenten tant en els programes electorals dels partits, sinó en el conjunt dels valors que ens defineix.

Els progressistes, diu Haidt, tendeixen a ser més oberts i a identificar-se amb valors com la igualtat i la justícia, mentre que els conservadors acostu-

men a tenir més resistència al canvi i se senten representats per valors com el respecte i la lleialtat.

Si tot plegat ho analitzem en el context de l'Andorra del 2024 veurem que la consciència social i ciutadana empeny vers unes reformes legislatives i de societat que entren en confrontació de facto amb l'Església i, alhora, que l'actual orientació del Vaticà pot voler defugir aquella confrontació.

El 29 d'octubre del 2023, en cloure la primera fase del Sínodo sobre el futur de l'Església, el papa Francesc va parlar de corresponsabilitat i va anunciar una veritable i profunda revolució en la governança de l'Església catòlica. Vol verificar l'existència d'un *consensus fidei*, el consens dels fidels.

Veurem si aquestes reformes de l'Església catòlica poden seguir cohabitant amb el servei terrenal que les andorranes i els andorrans, que vam promoure la Constitució, vam demanar al Bisbat d'Urgell.